

Sygn. akt II UK 347/15

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku B. G.
przeciwko Dyrektorowi Wojskowego Biura Emerytalnego w W.
o stwierdzenie nieważności decyzji wydanych po 1.01.1999 r.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 22 marca 2016 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 18 listopada 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 listopada 2014 r., III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację wnioskodawcy B. G. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 13 czerwca 2013 r., oddalającego odwołanie wnioskodawcy od decyzji Wojskowego Biura Emerytalnego w W. z dnia 18 grudnia 2008 r. o odmowie wydania decyzji o stwierdzeniu nieważności decyzji waloryzacyjnych wydanych po dniu 1 stycznia 1999 r. (art. 31 i 32 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 330, ze zm.).

W skardze kasacyjnej od tego wyroku, zaskarżając go w całości, pełnomocnik wnioskodawcy zarzucił naruszenie prawa materialnego – art. 2 i 67 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 ustawy z dnia z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, poprzez jego błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że przepis ten w brzmieniu nadanym z

dniem 1 stycznia 1999 r. ma zastosowanie do świadczeń emerytalnych nabytych przed tą datą, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania, w tym kosztach zastępstwa procesowego.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został uzasadniony występowaniem w sprawie zagadnienia prawnego – „czy do żołnierzy zawodowych, którzy uzyskali uprawnienie do świadczeń emerytalnych przed dniem 1 stycznia 1999 r. należy stosować art. 6 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 1999 r. czy w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 1999 r.? ”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma uzasadnienia.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, LEX nr 180841). W sytuacji gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest potrzeba wykładni przepisów prawa, konieczne

jest określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Wypada również dodać, że podobnie jak w przypadku gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest występujące w sprawie zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), nie zachodzi ona, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP – wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5).

Tymczasem zawarte w skardze kasacyjnej argumenty skoncentrowane na kwestiach waloryzacji świadczenia nie mają cech nowości i nie wymagają rozstrzygnięcia, nie stanowią zagadnienia prawnego przewidzianego w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Problem waloryzacji emerytur i rent wojskowych przyznanych przed dniem 1 stycznia 1999 r. na zasadach i w terminach przewidzianych w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w miejsce poprzednio stosowanej waloryzacji uwzględniającej wzrost uposażenia zasadniczego żołnierzy zawodowych pozostających w służbie (art. 6 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu żołnierzy zawodowych w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 1998 r.), był już przedmiotem rozstrzygnięć, przede wszystkim Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 grudnia 1999 r., K 4/99 (OTK 1999 nr 7, poz. 65), który stwierdził, że art. 159 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach, zrównujący w art. 6 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych zasady waloryzacji świadczeń wojskowych z zasadami waloryzacji przewidzianymi w przepisach ustawy o emeryturach i rentach, nie narusza wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP zasady ochrony praw nabytych. W uzasadnieniu wyroku Trybunał Konstytucyjny podkreślił m.in., że poprzez zmianę metody waloryzacji przysługujących świadczeń (ich podwyższania) nie doszło do pozbawienia prawa do świadczeń ani ich waloryzacji, natomiast naruszenie oczekiwań określonej grupy świadczeniobiorców co do przewidywanego poziomu przyszłych świadczeń nie stanowi samo przez się

naruszenia prawa do waloryzacji, a w konsekwencji - niezgodnego z ustawą zasadniczą arbitralnego ograniczenia zasady ochrony praw nabytych. Nie budzi wątpliwości, że ustawa o emeryturach i rentach nie zmodyfikowała sposobu waloryzacji wojskowych świadczeń emerytalno-rentowych z mocą wsteczną, ale na przyszłość, a sam mechanizm (metoda) podwyższania ustalonych już świadczeń nie jest równoznaczny z prawem do waloryzacji i nie jest jego istotą, o czym wyżej była mowa. W uzasadnieniu wyroku z dnia 1 września 2010 r., II UK 97/10 (OSNP 2012 nr 1-2, poz. 17), Sąd Najwyższy wskazał m.in., powołując się na stanowisko wyrażone w wskazanym wyżej wyroku Trybunału Konstytucyjnego, że „przy wprowadzonej kompleksowej i gruntownej zmianie systemu ubezpieczeń społecznych zasada równości uzasadnia modyfikację sfery dotychczasowych uprawnień, chyba że miałyby one uzasadnienie w treści obowiązujących przepisów konstytucyjnych, co jednak nie ma miejsca w rozpatrywanej sprawie”. Należy więc przyjąć, że „dostosowanie po dniu 1 stycznia 1999 r. mechanizmów waloryzacji emerytur wojskowych do powszechnych, jednolitych i równych dla wszystkich ubezpieczonych reguł waloryzowania świadczeń emerytalno-rentowych nastąpiło w drodze uprawnionej ingerencji ustawodawcy, który nie naruszył tzw. ekspektatyw maksymalnie ukształtowanych, do jakich nie zalicza się stosowania na przyszłość mechanizmów waloryzowania tych świadczeń. Tego typu mechanizmy mogą być zatem legislacyjnie modyfikowane z mocą *ex nunc*. Ustawodawca nie tylko był legitymowany, ale nawet zobowiązany do realizacji zawartej w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP zasady równości wobec prawa wszystkich obywateli znajdujących się w podobnej sytuacji prawnej (tu: posiadających status emeryta), a w szczególności do zapewnienia zasady równości wszystkich ubezpieczonych niezależnie od systemu ubezpieczeń społecznych (zaopatrzeniowego lub powszechnego), któremu podlegają. W takim postrzeganiu normatywnym, określona data zakończenia służby wojskowej i uzyskanie uprawnień z wojskowego zaopatrzenia emerytalnego nie jest usprawiedliwionym kryterium zróżnicowania wojskowych uprawnień zaopatrzeniowych dla utrzymania korzystniejszego mechanizmu waloryzacji „starszych” emerytur wojskowych w porównaniu do tego samego typu świadczeń, które uprawnieni nabywają po dniu 1 stycznia 1999 r. i które następnie miałyby podlegać mniej korzystnym sposobom waloryzacji (...)”.

W tej sytuacji, gdy zaskarżony wyrok nie zapadł nadto w warunkach nieważności postępowania, brak podstaw do przyjęcia skargi do rozpoznania, o czym orzeczono na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[l.n]